

Etablering og drift av demonstrasjonsfelt

Prosjektrapport

1) Mål og resultater

Målet med etablering av demonstrasjonsfeltet var tredelt:

1. Synliggjøring av sortsmateriale under kornkongressen:

På grunn av korona ble kornkongressen utsatt til 2021. Dette er tidligere rapportert inn som endring, og Landbruksdirektoratet har godtatt endringen. Istedenfor kornkongressen ble det holdt en markdag tirsdag 11. august, hvor vi gikk gjennom alle kornsortene. På markdagen var det to ulike tidspunkt, et på dagtid og et på ettermiddagen. Det ble gjort på denne måten for at flest mulig skulle få mulighet til å delta. Innholdet var det samme ved både oppmøte på dagtid og ettermiddagen. Det var omtrent 25 deltagere på formiddagen og 15 på ettermiddagen fra ulike deler av verdikjeden for korn; bønder, forskere, offentlige etater og rådgivning.

2. Tilskudd til Norsk Bruksgenbank SA sin samling av oppformerte kornsorter

Alle forsøksfeltene har blitt tresket mellom 28. august og 2. september, med en forsøksstresker. Kornet er tørket, og rensert. Noe av kornet har blitt brukt til å så ut nye felt nå i høst. Relevante sorter er lagret som en del av Norsk Bruksgenbank. For lagring av korn er det kjøpt inn en klimaregulert kontainer, hvor de ulike kornsortene er lagret systematisk i esker. Det er innhentet informasjon og tatt bilder av alle sorter til videre bruk i en sortsdatabase.

3. Øke kunnskapen hos FoU miljøer og andre om mangfold og muligheter knyttet til eldre kornsorter og stimulere til økt forskning på området.

I videre arbeid med kornsortene har Norges Vel sendt inn to søknader til henholdsvis økologimidlene og forprosjekt under forskningsmidlene hos Landbruksdirektoratet. Søknadene er samarbeid med bl.a. Nofima for å kartlegge egenskapene til kornsortene nøyere.

Professor Kamran Shalchian Tabrizi fra UiO var på forsøksfeltet en uke i forkant av treskingen for å ta prøver av rotsystemet til flere av sortene på forsøksfeltet. Prøvene skal brukes til å studere variasjonene i mikroorganismene, som sopp og bakterier, som lever på rotsystemet til de ulike sortene.

2) Gjennomføring (tiltak, organisering og samarbeid)

Det ble sådd ut 92 ulike sorter med høstkorn. De første 81 sortene ble sådd ut 25. og 26. september. Mens de resterende ble sådd ut 8. og 17. oktober fordi vi mottok frøene senere enn det som var ønsket. De ulike sortene ble sådd ut med forsøksåmaskin i felt på omtrent 10 kvadratmeter. For flere av sortene ble det sådd ut to eller fire felt ved siden av hverandre for å få mer såkorn til oppformering.

Figur 1: Feltet med høstkorn. Bildet er tatt 3. august.

De fleste sortene vokste svært bra, dekket forsøksfeltet fint og ga god avling. De sortene som kom dårlig, var først og fremst noen av sortene som ble sådd 17. oktober. Dette er etter all sannsynlighet fordide ble sådd ut for sent. Noen av disse sortene ble høstet med saks, ved å klippe av aksene som var der. Alle sortene som ble sådd i oktober i fjor, er allerede sådd ut på nytt i år.

Figur 2: Fra tresking av forsøksfeltet med høstkorn 28. august 2020.

Vårkornet ble sådd ut 25. mai. Det ble sådd 43 ulike sorter vårkorn. Antallet sorter som ble sådd ut, ble noe redusert ut fra hva som var opprinnelig tenkt pga. korona. Vi prioriterte å så ut noen av sortene med eldst såkorn, da det var nødvendig å så disse ut ettersom spireevnen var i ferd med å bli dårlig, etter for lang lagring. Flere av disse sortene spirte dårlig, og måtte høstes med saks. Noen av sortene spirte ikke i det hele tatt. Det ble også sådd ut flere byggsorter som egner seg for å produsere malt og som vil gå inn i et videre feltforsøk for å få fram nye byggsorter til malt. .

Tresking av både høst- og vårkornet ble gjennomført mellom 28. august og 2. september (Figur 1). Treskingen ble gjort med en forsøkstresker, hvor kornet fra de ulike sortene blir samlet opp i en nettingpose. Fra et felt ble det omtrent en full pose med korn for sortene som ga mest avling, og noe under halvfull pose for feltene med lavere avling (1,5- 2,5 kilo)

Posene med korn ble merket, tørket før de ble fintresket og renset.

3) Formidling av resultater

Planen var opprinnelig at resultatene i skulle formidles på kornkongressen som måtte avlyses i år på grunn av korona. Kornkongressen vil isteden bli holdt neste år. Istedenfor kornkongressen ble det holdt en markdag. Dett er beskrevet under punkt 1. under mål og resultater.

Figur 3: Fra formiddagsdelen av markdagen 11. august.

Markdagen og aktivitetene på forsøksfeltet ble beskrevet i flere nyhetssaker. Disse er listet opp i sluttrapporten.

4) Regnskap

Materialer	Budsjett	timer	Regnskap
Utsåing - leie av maskiner	20000		20000
Kjøp av såkorn	10000		7450
Lagringsmateriell	5000		3704
Leie av demonstrasjonsareal	2500		2500
Arbeid			
Feltarbeid - etablering og drift inkl markvandring	59500	99	69300
Rensing, tørking, systematisering, lagring av relevant materiale til Bruksgenbanken	22750	31	21700
Utarbeide informasjonsmateriell	0	4	3400
Sortsdokumentasjon	21250	10	8500
Prosjektledelse, markedsføring og rapportering	17000	21	17850
Reisekostnader			109
	157950		154513

Finansieringsplan

Spesifisert finansiering per finansieringskilde, kroner:	Budsjett	Endelig finansiering
Søker tilskudd fra Landbruksdirektoratet	80000	80000
Egen finansiering (spesifiser i radene under)		
Leie av jord	2500	2500
Leie av maskiner til utsåing	20000	20000
Såkorn		7450
Lagringsmateriell		3704
Annen finansiering (spesifiser i radene under)		
Egeninnsats timer	55 450	40859
Sum finansiering	157 950	154513